

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΕΞΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΕΞΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΣΥΝΑΦΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2020**

Προοίμιο. ΕΠΕΙΔΗ, η Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεως κατά των Γυναικών (CEDAW), η οποία κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 78(III) του 1985 Νόμο, απαιτεί όπως τα κράτη μέλη λάβουν τα απαραίτητα μέτρα προς εξάλειψη των σεξιστικών στερεοτύπων και των πατριαρχικών κοινωνικών προτύπων που διατρέχουν κάθε πτυχή της δημόσιας ζωής και βασίζονται σε ιδέες περί κατωτερότητας ή ανωτερότητας ενός των δύο φύλων, αλλά και προς προαγωγή μέσω νομοθετικών πρωτοβουλιών της ισότητας των φύλων, και

ΕΠΕΙΔΗ, περαιτέρω η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας που κυρώθηκε με τον υπ' Αρ. 14(III) του 2017 Νόμο, απαιτεί όπως τα κράτη μέλη αναβαθμίσουν το νομοθετικό τους πλαίσιο προς αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων, ώστε να παταχθούν προκαταλήψεις, έθιμα, παραδόσεις και άλλες πρακτικές που βασίζονται σε ιδέες περί κατωτερότητας των γυναικών, όπως και στερεότυποι ρόλοι των γυναικών και ανδρών, συνιστώντας στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την πρόληψη και

καταπολέμηση του σεξισμού και των εκδηλώσεών του τόσο στη δημόσια όσο και στην ιδιωτική σφαίρα, και

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τη Σύσταση [CM/REC (2019)] που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 27 Μαρτίου 2019 αναφορικά με την πρόληψη και καταπολέμηση του σεξισμού, οι διακρίσεις λόγω φύλου συνιστούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και εμπόδιο στην απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, με τον σεξισμό να αποτελεί εκδήλωση των ιστορικά άνισων σχέσεων εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών, ο οποίος εν τέλει οδηγεί σε διακρίσεις και εμποδίζει την πλήρη κοινωνική ανέλιξη των γυναικών, και

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με την ίδια ως άνω σύσταση, ο σεξισμός συνδέεται με τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών, ο δε «καθημερινός» σεξισμός συνιστά ένα «συνεχές βίας» (continuum of violence), δημιουργώντας ένα κλίμα εκφοβισμού, φόβου, διακρίσεων, αποκλεισμού και ανασφάλειας που περιορίζει τις ευκαιρίες και την ελευθερία.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Καταπολέμησης του Σεξισμού και των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Γυναικών μέσω του Ποινικού Δικαίου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2020.

Ερμηνεία.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«Αρχή Εποπτείας κατά του Σεξισμού και των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Γυναικών», σημαίνει την αρχή που καθιερύεται βάσει του άρθρου 9, η οποία για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου καλείται “Αρχή Εποπτείας”.

«Δικαστήριο» σημαίνει αρμόδιο δικαστήριο στη Δημοκρατία.

«ηλεκτρονικά δεδομένα» σημαίνει την παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε οποιαδήποτε κατάλληλη μορφή προς επεξεργασία από σύστημα πληροφορικής, περιλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο εν λόγω σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.

«νομικό πρόσωπο» σημαίνει κάθε οντότητα με νομική προσωπικότητα, η οποία αναγνωρίζεται ως τέτοια δύναμι ισχύοντος στη Δημοκρατία νόμου, αλλά δεν περιλαμβάνει κράτος ή άλλο φορέα δημοσίου δικαίου κατά την εκ μέρους τους άσκηση

δημόσιας εξουσίας και/ή τους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

«σεξισμός» σημαίνει την ενδιάθετη στάση ή προκατάληψη που εκδηλώνεται δημόσια από τον φορέα αυτής ως συμπεριφορά, λόγος και/ή άλλη έκφραση εναντίον συγκεκριμένης γυναίκας ή συγκεκριμένης ομάδας γυναικών ως αποτέλεσμα αντίληψης περί κατωτερότητας του γυναικείου φύλου, η οποία προσβάλλει μειώνει, απομονώνει κοινωνικά, υποκινεί στο μίσος ή τη βία και εν τέλει καταλήγει σε διακρίσεις εναντίον αυτών.

«σεξιστική συμπεριφορά» σημαίνει τη διάδοση δημοσίως, είτε με τη διανομή φυλλαδίων ή άλλου γραπτού υλικού είτε μέσω εικόνων ή άλλης μορφής αναπαράστασης είτε με οποιοδήποτε άλλο μέσο, ιδεών ή θεωριών που θίγουν, προσβάλλουν μειώνουν, απομονώνουν κοινωνικά, υποκινούν στο μίσος ή τη βία, καταλήγοντας σε διακρίσεις κατά συγκεκριμένης γυναίκας ή συγκεκριμένης ομάδας γυναικών, περιλαμβανομένου συστήματος πληροφορικής στο οποίο καταχωρίζονται ηλεκτρονικά δεδομένα με στόχο τη διάδοση, διαδικτυακά, ανάλογων ιδεών ή θεωριών.

«σύστημα πληροφορικής» σημαίνει οποιαδήποτε συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ηλεκτρονικών δεδομένων και

περιλαμβάνει τα ηλεκτρονικά δεδομένα που αποθηκεύονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από υπολογιστές με σκοπό τη λειτουργία, χρήση, προστασία και συντήρησή τους.

Αδίκημα σεξισμού ή σεξιστικής συμπεριφοράς και ποινές.

3. Πρόσωπο, το οποίο εκ προθέσεως εκδηλώνει ή προάγει σεξισμό ή εκδηλώνει σεξιστική συμπεριφορά κατά την έννοια που αποδίδεται στους αντίστοιχους όρους από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Ποινική ευθύνη νομικού προσώπου.

4.-(1) Νομικό πρόσωπο διαπράττει τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 3 αδικήματα, εφόσον φυσικό πρόσωπο το οποίο αποτελεί μέλος οργάνου αυτού ή κατέχει ανώτερη διευθυντική θέση σε αυτό, βάσει-

(α) εξουσίας εκπροσώπησης του νομικού προσώπου, ή

(β) εξουσίας λήψης αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου, ή

(γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου,

εκδηλώνει ή προάγει σεξισμό ή εκδηλώνει σεξιστική συμπεριφορά κατά την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Άνευ επηρεασμού των προβλεπόμενων στο παρόν άρθρο, η ποινική ευθύνη του νομικού προσώπου για αδικήματα σεξισμού ή σεξιστικής συμπεριφοράς, τα οποία προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, δεν αποκλείει την άσκηση ποινικής δίωξης και κατά του φυσικού προσώπου που φέρεται να έχει διαπράξει τα εν λόγω αδικήματα.

Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων. 5. Νομικό πρόσωπο, το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη προβλεπόμενου από τις διατάξεις του άρθρου 3 αδικήματος, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), το δε δικαστήριο δύναται περαιτέρω να διατάξει-

(α) τον προσωρινό αποκλεισμό αυτού από οποιαδήποτε δημόσια παροχή ή ενίσχυση για καθορισμένο στην απόφαση χρονικό διάστημα και

(β) την προσωρινή και για καθορισμένο διάστημα απαγόρευση άσκησης οποιασδήποτε εμπορικής δραστηριότητας.

Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. 7.-(1) Αρμόδιο δικαστήριο στη Δημοκρατία έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει αδίκημα σεξιστικής συμπεριφοράς διαδιδόμενης διαδικτυακά, το οποίο προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, στις περιπτώσεις που το αδίκημα έχει διαπραχθεί-

(α) εν όλω ή εν μέρει στο έδαφος της Δημοκρατίας,

(β) από πρόσωπο, το οποίο ενεργεί για νομικό πρόσωπο που έχει την έδρα του στο έδαφος της Δημοκρατίας.

(2) Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου προς εκδίκαση αδικήματος σεξισμού ή σεξιστικής συμπεριφοράς, το οποίο προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου καλύπτει και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο σεξισμός ή η σεξιστική συμπεριφορά εκδηλώνεται μέσω συστήματος πληροφορικής, εφόσον ο δράστης-

(α) είναι μεν σωματικά παρών στη Δημοκρατία, αλλά ο εκδηλωθείς από αυτόν σεξισμός ή σεξιστική συμπεριφορά αφορά σε ηλεκτρονικά δεδομένα που ανευρίσκονται καταχωρισμένα σε σύστημα πληροφορικής μη ευρισκόμενο στη Δημοκρατία,

(β) δεν είναι σωματικά παρών στη Δημοκρατία, αλλά ο εκδηλωθείς από αυτόν σεξισμός ή σεξιστική συμπεριφορά αφορά σε ηλεκτρονικά δεδομένα, τα οποία

ανευρίσκονται καταχωρισμένα σε σύστημα πληροφορικής στη Δημοκρατία.

Άσκηση δίκης. 8. Ποινική δίωξη για αδίκημα προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ασκείται μόνον από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή κατόπιν έγκρισής του.

Αρχή Εποπτείας κατά του Σεξισμού και των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Γυναικών. 9.-(1) Ιδρύεται αρχή εποπτείας, καλουμένη «Αρχή Εποπτείας κατά του Σεξισμού και των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Σεξιστικών Συμπεριφορών κατά των Γυναικών» ή «Αρχή Εποπτείας» με κύρια αρμοδιότητα την ανάπτυξη δράσεων και στρατηγικών, όπως και την εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε θέματα καταπολέμησης του σεξισμού και των σεξιστικών συμπεριφορών.

(2) Η Αρχή Εποπτείας συγκροτείται από την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων ως πρόεδρο και από τέσσερα άλλα μέλη, δύο προερχόμενα από τον δημόσιο τομέα και δύο από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, τα οποία διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων.

(3) Η Αρχή Εποπτείας συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, την οποία υποβάλλει στον Πρόεδρο της

Δημοκρατίας και κοινοποιεί, ταυτόχρονα, στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει Κανονισμούς για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος αφορώντος στη λειτουργία της Αρχής Εποπτείας, όπως και για οποιοδήποτε άλλο συναφές θέμα, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς έγκριση.

Υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

10. Η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου δεν περιορίζει καθ' οιονδήποτε τρόπο την υποχρέωση σεβασμού θεμελιωδών δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, περιλαμβανομένης της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι που κατοχυρώνονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 10 και 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων.

Αρ. Φακ.:

ΕΣ/ΜΑΧ/πν-katapolemici sexismou(11-05-2020)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός της παρούσας πρότασης νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας, με την οποία ποινικοποιούνται φαινόμενα σεξισμού και σεξιστικής συμπεριφοράς κατ' επιταγήν διεθνών συμβάσεων και συστάσεων, έτσι που να αντιμετωπισθούν απαράδεκτα φαινόμενα που μειώνουν, προσβάλλουν, απομονώνουν και προάγουν τις διακρίσεις εναντίον γυναίκας ή ομάδας γυναικών βάσει αντιλήψεων περί κατωτερότητας του γυναικείου φύλου.

Αννίτα Δημητρίου
εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του
Δημοκρατικού Συναγερμού